

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1056/21-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Vyskytná, okres Pelhřimov, příspěvková organizace
Sídlo	394 05 Vyskytná 151
E-mail	zs.vyskytna@seznam.cz
IČ	70 989 192
Identifikátor	600 061 515
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Linhartová
Zřizovatel	Obec Vyskytná
Místo inspekční činnosti	Vyskytná 151 Vyskytná 140
Termín inspekční činnosti	12.–14. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Vyskytná (dále jen škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Ke dni inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo ve dvou třídách celkem 36 dětí, z nichž 15 plnilo povinné předškolní vzdělávání. Odklad povinné školní docházky mělo jedno dítě, tři děti nedovršily tři let věku.

V základní škole se ke dni inspekční činnosti vzdělávalo 34 žáků, dva žáci mají speciální vzdělávací potřeby. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje v jednom oddělení školní družiny, kde je zapsáno 19 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce školy není jednotně zpracována pro všechny součásti, stanovení cílů není vždy jednoznačné. Větší konkrétnost se projevuje v ročním plánování, kde však ke stanoveným cílům chybí postupy k jejich dosažení, což negativně ovlivňuje i evaluační proces. Vyhodnocování probíhá v dílčích oblastech. Pozitivním krokem směřujícím k naplňování strategických záměrů školy bylo zapojení do projektu Učí se málotřídky, s přínosem podnětných informací, zkušeností a poznatků z jiných škol i ze vzdělávacích seminářů. Důležitá byla také získaná zpětná vazba k činnosti školy. Opatření nicméně byla přijata jen k některým závěrům, jejich efektivita není systematicky sledována.

Vzdělávání zajišťuje stabilní tým pracovníků, což je posun od minulé inspekční činnosti. Většina pedagogických pracovníků nespĺňuje podmínky odborné kvalifikace. Na kvalitě výuky se tento stav ve sledovaném vzdělávání výrazně negativně neprojevil. Znamená to však riziko z hlediska stability pedagogického sboru. Tato skutečnost je do plánování dalšího vzdělávání pedagogů zahrnuta, dlouhodobě ale bez efektivních závěrů. Nesystematické jsou i postupy v oblasti strategie profesního rozvoje všech pedagogů. V současné době jsou realizovány vzdělávací akce vycházející především ze strategie přijatých šablon a projektů. Tato skutečnost je pro školu sice přínosná, nicméně by bylo žádoucí cíleně reagovat i na další potřeby školy zejména ohledně kvality vzdělávání.

Ředitelka školy při plánování a řízení školy vychází z ročního plánu školy, místních a aktuálních podmínek, využívána je aktivní spoluúčasť pedagogů. V rámci vnitřní informovanosti jsou účinné především krátké porady a denní setkávání. Sdílení informací a zkušeností pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky a vyhodnocování vzdělávacích výsledků dětí a žáků včetně řešení aktuálních problémů.

Nastavení a realizace kontrolního a hodnotícího systému postrádá celkovou funkčnost. Přestože je částečně vyvíjena činnost ředitelkou, či pověřeným dalším pracovníkem, výsledky či závěry jsou formální a dále se s nimi nepracuje.

Předávání informací zákonným zástupcům probíhá standardním způsobem. Nabízená možnost návštěvy v hodinách je zákonnými zástupci využita minimálně. Ke zpětné vazbě distančního vzdělávání škola využila i dotazníkové šetření od zákonných zástupců, ke zjištěným skutečnostem nebyla přijata opatření.

Škola se významně podílí na kulturním a společenském životě obce. Přípravu dětí a žáků na vystoupení pozitivně ovlivňuje rozvoj jejich osobností. Škola dále spolupracuje s řadou místních organizací. Vedle vedení vlastních zájmových kroužků poskytuje své prostory i dalším externím subjektům pro organizování jejich pravidelných aktivit. Zákonné zástupce podrobně informuje o činnosti školy, zapojuje je do svých akcí. Úspěšná spolupráce s plně

organizovanou školou umožnila využívání stejné řady učebnic pro anglický jazyk, což se pozitivně projevilo ve výuce a usnadnilo přestup žáků do vyššího stupně vzdělávání.

Dobré materiální podmínky umožnily vytvořit funkční prostředí podporující naplňování školních vzdělávacích programů. V budově základní školy dříve sídlila plně organizovaná škola, proto jsou prostorové podmínky současné malotřídní školy mimořádné. Přesto je k výuce zejména v zimním období v plné míře nevyužívá. Za stávajících podmínek nelze učebny odpovídajícím způsobem vytopit. Zkvalitnění vybavení komunikačně informačních technologií pomohlo učitelům a některým žákům (zapůjčení) při distanční výuce, méně se již projevilo při inspekční činnosti ve výuce. Vlastní školní zahradou škola nedisponuje, což kompenzuje využíváním obecního hřiště.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh předškolního vzdělávání se vyznačoval pracovní atmosférou. Pedagogické pracovnice průběžně vzájemně kooperovaly a koordinovaly jednotlivé činnosti. Podporována byla soudržnost starší dětské skupiny a rozvíjena dětská přátelství, většinou byla uplatňována důsledná práce s pravidly soužití ve třídě.

Vzdělávací nabídka byla velmi dobře promyšlená, námětově provázaná a plynulá, reagovala na potřeby, zájem a zaměření dětí. Byly využívány zajímavé pomůcky a nápady, což podněcovalo u dětí vnitřní motivaci k učení. Vytvoření potřebného zájmu vedlo starší děti k aktivní spolupráci a soustředěnosti.

Spontánní a řízené činnosti většinou plynule prolínaly celým vzděláváním, využívány byly účinné aktivizační a motivační metody. Na starší děti byly kladeny většinou diferencované, srozumitelné a přiměřené nároky, individuální přístup byl až na výjimky poskytován účelně. Zapojení dětí do kooperace ve skupině bylo méně efektivní.

V oblasti komunikativních dovedností byl dětem poskytován dostatečný prostor k samostatnému řečovému projevu a zpravidla i k jeho kultivovanosti. V rámci správného řečového projevu však působila rušivě přílišná intenzita hlasového projevu.

Četnost zařazovaných nepřímo řízených i řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit podporovalo utváření správných postojů k péči o svoji kondici. V rámci podpory zdravého životního stylu v oblasti stravování však bylo postrádáno cílené vedení dětí k pochopení významu zdravé výživy pro růst těla. Často stravu ani neochutnaly.

V průběhu celého vzdělávání se dětem dostávalo až na výjimky srozumitelné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány vzhledem k jejich možnostem. V porovnání s menší četností adresné pochvaly byla dosti často zařazována pochvala paušální, což bylo pro některé děti méně motivační. Průběžné zhodnocení přínosnosti jednotlivých činností bylo v některých případech opomíjeno, méně byly využívány vhodné příležitosti pro rozvoj schopnosti provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí.

Samotná organizace průběhu vzdělávání všech dětí nebyla optimální při pobytu venku a odpoledním odpočinku. Organizace pobytu venku omezovala zejména starší děti ve vztahu k výkonnosti a pestřejším možnostem využívání okolí. V době odpoledního odpočinku v samostatné ložnici bylo preferováno sledování televizních pohádek, což nepodporuje soustředěný poslech četby či vyprávění a nevede děti k zájmu o knihy.

V průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let se učitelka se snažila připravit pro děti emočně přijatelné prostředí. Volná hra svým zařazením nebyla dominantní. Činnostní nabídka se při frontálně řízených činnostech neúčelně střídala, většinou statická činnost střídala statickou.

Pozornost a zájem dětí se nedařilo udržet, nebylo reagováno na jejich únavu. Zařazované řízené činnosti svojí náročností (časovou i poznatkovou) nebyly přiměřené věku, zpravidla postrádaly účel i přínos. Průběh vzdělávání tak v dostatečné míře nepodporoval samostatné aktivní získávání přímých sociálních zkušeností, neposkytoval dostatek volného prostoru pro přirozenou nápodobu a situační učení.

Ve sledovaných hodinách v základní škole byly stanovené vzdělávací cíle žákům jasně prezentované, průběžně a v závěru hodin vyhodnocované. K jejich dosažení směřovala promyšlená struktura hodin s úvodní motivací, účelným střídáním činností a důslednou zpětnou vazbou žákům. Práce ve skupinách podporovala naplňování vzdělávacích cílů stanovených pro dva ročníky v jedné třídě. K tomu také směřovala nastavená pravidla. Samostatné práce byly vždy zadávány promyšleně a s ubezpečením se o správném pochopení zadání. Podporována byla aktivita a tvořivost žáků, práce s chybou a řešení problémů. K názornosti byly využívány různé výukové pomůcky, ojediněle didaktická technika. Žáci byli vhodně vedeni k samostatnému objevování poznatků, s podporou rozvoje logického myšlení. Účelně byly využívány mezipředmětové vztahy, dosavadní znalosti a praktické zkušenosti žáků. Příkladně byly voleny činnosti k rozvíjení čtenářské a jazykové gramotnosti žáků.

Ve všech hodinách bylo příkladně využito sebehodnocení žáků, k čemuž byly využívány různé formy. Realizováno je i týdenní sebehodnocení žáků doplněné hodnocením pedagogů pro zákonné zástupce. Na základě toho je vytvářeno portfolio pro každého žáka, což se pozitivně odráží v celkovém hodnocení pokroku žáků.

Odlišné postupy byly využity v prvním ročníku, kde vzdělávání probíhá ve většině hodin pro žáky jednoho ročníku. K dosažení stanoveného vzdělávacího cíle byly voleny různé aktivity žáků včetně relaxačních. Vzhledem k tomu, že žáci ještě zcela nemají zažita stanovená pravidla, střídání činností někdy negativně ovlivnilo soustředěnost žáků. V prvouce, kde jsou tito žáci spojeni s druhým ročníkem, nebyla k této skutečnosti nastavena diferenciací úkolů.

Činnost školní družiny svými aktivitami zohledňovala potřeby žáků (pohyb, relaxace, výtvarná seberealizace apod.) a navazovala na aktuální dění ve škole. V hospitovaném průběhu zájmového vzdělávání se vhodně střídaly řízené aktivity s pestrou nabídkou volných činností. Obě formy účelně rozvíjely pohybové a výtvarné dovednosti žáků a současně posilovaly jejich sociální vztahy. K jednotlivým aktivitám byli účastníci vhodně motivováni a slovně pozitivně hodnoceni. Vychovatelce se dařilo střídáním činností kompenzovat jejich školní zátěž.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků dětí v jednotlivých oblastech učitelky průběžně monitorují prostřednictvím vedených záznamových archů. Funkčnost záznamů snižuje absence bližší specifikace vzdělávacích potřeb dětí a stanovení postupů pro jejich další rozvoj s ohledem na jejich individuální potřeby a možnosti. V průběhu vzdělávání škola zohledňuje individuální vzdělávací potřeby dětí, avšak nestanovuje konkrétní vzdělávací cíle pro děti, jež potřebují vyrovnávat nerovnosti ve vývoji.

Kvalitní příprava dětí, které absolvují povinné předškolní vzdělávání, je realizována průběžně. Zařazování vhodných metod a forem práce, dodržování pravidel vzájemného soužití a důsledné vedení dětí k samostatnosti pozitivně ovlivňuje přípravu dětí na vyšší stupeň vzdělávání. Pozitivní vliv na předcházení školní neúspěšnosti je i vyhodnocování úspěšnosti dětí v dalším navazujícím vzdělávání.

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků průběžně. Každodenní kontakt všech vyučujících a žáků umožňuje operativně reagovat na případné aktuální problémy. Čtvrtletně jsou prospěch a chování posuzovány při jednání pedagogické rady, k přehlednému hodnocení přispívají i dlouhodobě vytvářená portfolia sebehodnocení žáků doplněná hodnocením pedagogů. Souhrnné výsledky jsou zveřejňovány ve výročních zprávách. Zásady sebehodnocení jsou formulovány v dokumentech školy, ve všech navštívených hodinách byly zaznamenány prvky tohoto systému práce.

Pro externí hodnocení škola využívá testování prostřednictvím komerčního subjektu, výsledky oznamuje žákům a zákonným zástupcům a získané informace uplatňuje při výuce. Zpětnou vazbu přinášejí výsledky vybraných soutěží a kontakty s vyučujícími spolupracujícími škol, do nichž přestupují žáci do šestého ročníku.

Škola zpracovala a úspěšně realizuje Program poradenských služeb ve škole. Pedagogové společně identifikují potřeby podpůrných opatření žáků a efektivně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Výchovná poradkyně pravidelně předává pedagogům aktuální informace o speciálních vzdělávacích potřebách jednotlivých žáků. Probíhá průběžná kontrola, vyhodnocování účinnosti podpory a stanovování opatření (doučování, konzultační hodiny). Funkčnost tohoto systému byla zaznamenána i v hospitovaných hodinách. S problematikou primární prevence jsou žáci seznamováni formou různých besed, přednášek i během výuky, témata prevence rizikových jevů prolínají celým vzdělávacím procesem.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k pozitivnímu posunu vnitřních materiálních podmínek pro vzdělávání v mateřské škole, které působí vkusně, motivačně a podnětně.
- Přetrvává nevyužívání některých učeben základní školy v zimním období, které není možné za stávajících podmínek odpovídajícím způsobem vytopit.
- Stagnovala oblast řízení školy, což má negativní vliv na úspěšné naplňování koncepčních záměrů.
- Přetrvává nesystematičnost postupů v oblasti strategie profesního rozvoje všech pedagogů. Je vytvářeno riziko z hlediska stability pedagogického sboru.

Silné stránky

- Dobré prosociální vztahy ovlivňují příjemné psychosociální prostředí školy, podporují aktivní týmovou spolupráci, kolegiální a vzájemný respekt.
- Sdílený systém získávání informací o posunech výsledků jednotlivců vede žáky cíleně k sebehodnocení a průběžné informovanosti zákonných zástupců.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nesystematický monitoring a nevyhodnocování závěrů autoevaluační činnosti vedou v oblasti kontrolní a hodnotící činnosti k formálnosti, bez účinnějšího dopadu na zkvalitňování průběhu vzdělávání.
- Stanovená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy nejsou dostatečně efektivní, zvláště ta, která přímo ovlivňují kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání.
- Profesionalizace pedagogického sboru není vedením školy cíleně podporována.

- Vzdělávání dětí od dvou do tří let nebylo přizpůsobené věkovým zvláštěstím dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zpřesnit a sjednotit pravidla ve všech oblastech vlastní organizace činnosti školy.
- Nastavit účelný autoevaluační systém, který vyhodnocuje stav ve všech důležitých oblastech vzdělávání, včetně oblasti řízení. Operativně přijímat účinná opatření ke zlepšení stavu vzdělávání, včetně pravidelné aktualizace dokumentace a veřejných informačních zdrojů.
- Zefektivnit kontrolní a hospitační činnost školy. Poskytovanou zpětnou vazbou vést pedagogické pracovnice k účelné práci s výsledky. Při dalším plánování vzdělávací nabídky mateřské školy aktivně využívat pedagogickou diagnostiku, diferencovat a individualizovat předškolní vzdělávání.
- Zefektivnit a zkvalitnit strategii dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Preferovat poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů v mateřské škole.
- Zaměřit se na podporu zdravého životního stylu v oblasti stravování dětí (význam zdravé výživy pro růst těla atd.), zúčelnit spolupráci se školní jídelnou.
- Organizaci pobytu venku včetně optimálního pedagogického zajištění přizpůsobit potřebám dětí, zejména vzhledem k věku, výkonnosti a možnostem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Z pohádky do pohádky, tam a zase zpátky čj. 100/2014, s platností od 1. 9. 2014, aktualizace 1. 9. 2021
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Dejme příležitost každému dítěti, 4. nově přepracované vydání platné od 1. 9. 2017, čj. 56/2017, Dodatek k ŠVP č. 1/2020, ze dne 28. 8. 2020
3. Školní vzdělávací program školní družiny, s platností od 1. 9. 2019
4. Dodatek k ŠVP ŠD č. 1/2021, s platností od 21. 1. 2021
5. Školní řád mateřské školy, čj. 63/2017, s účinností od 1. 9. 2017, aktualizace k 1. 9. 2021
6. Školní řád základní školy, čj. 47/2018, s platností od 27. 8. 2018, aktualizace k 1. 9. 2021
7. Vnitřní řád školní družiny, čj. 49/2018, s platností od 27. 8. 2018, dodatek č. 1/2021, s platností od 21. 1. 2021
8. Koncepce školy, ze dne 30. 8. 2021

9. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2021-2024, ze dne 1. 9. 2021
10. Roční plán mateřské školy Vyskytná, školní rok 2021/2022
11. Celoroční plán práce Barevná škola, Škola podporující zdraví, Dejme příležitost každému dítěti, školní rok 2021/2022, ze dne 15. 9. 2021
12. Organizační řád, čj. 49/2020, s platností od 29. 12. 2020
13. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ Vyskytná, ve školním roce 2021/2022, Plán DVPP a dlouhodobý plán DVPP, čj. 90/2021, ze dne 27. 8. 2021, certifikáty o účasti zaměstnanců na dalším vzdělávání
15. Rozvrhy hodin, školní rok 2021/2022, Rozvrh dozorů 2021/2022, Rozvržení pracovní doby zaměstnanců pro školní rok 2021/2022, přímá vyučovací povinnost vedoucí učitelky pro školní rok 2021/2022
16. Školní matrika, dokumentace dětí a žáků s podpůrnými opatřeními
17. Žádost o udělení výjimky, ze dne 2. 6. 2021, Výpis z usnesení zastupitelstva obce Vyskytná, o udělení výjimky pro školní rok 2021/2022, ze dne 22. 7. 2021
18. Plán uvádění – podpora začínajícím pedagogům do dvou let praxe, ze dne 1. 9. 2021
19. Pedagogická diagnostika
20. Program poradenských služeb ve škole, školní rok 2021–2022
21. Třídní knihy mateřské školy, přehled docházky dětí 2021/2022
22. Třídní knihy základní školy, žákovské knížky
23. Přehled výchovné práce školní družiny
24. Plán hospitační a kontrol mateřské školy na školní rok 2021/2022, hospitační záznamy za školní rok 2020/2021
25. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní rok 2020/2021 a 2021/2022
26. Hodnotící, evaluační zpráva mateřská škola Vyskytná, za školní rok 2020/2021
27. Minimální preventivní program mateřské školy, platný od 1. 9. 2017
28. Minimální preventivní program základní školy, školní rok 2020/2021, ze dne 7. 9. 2020
29. Dokumentace k distančnímu vzdělávání
30. Dokumentace k projektu Učící se málotřídky
31. Záznam z kontroly krajské hygienické stanice – výjimka čj. KHSV/18002/2003, ze dne 23. 9. 2013
32. Zápis z jednání s ředitelkou školy, ze dne 14. 10. 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském

zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavla Srnská v. r.

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Mgr. Stanislav Pulkrab v. r.

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka

PhDr. Ludmila Slánská v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 31. října 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lenka Linhartová,
ředitelka školy

Mgr. Lenka Linhartová v. r.

Ve Vyskytné 29. listopadu 2021